esimese juhatuse muusikas. A. 1891 astus ta Peterburi konservatooriumi, olles seal oreliklassis prof. Homiliuse ja kompositsioonis Rimski-Korssakovi õpilane. Lõpetanud konservatooriumi (a. 1898 orelikl. ja 1900 kompositsioonikl.) vabakunstnikuna, andis K. orelikontserte Eestis, Soomes ja Venemaal ning kutsuti a. 1904 tolleaegse Vene Keiserliku Muusika Seltsi Astrahani osakonna kooli juhatajaks, kuhu ta jäi kuni 1920. a.-ni. Kuigi kooli juhtimise administratiivosa palju jõudu omale nõudis ja kuigi koolis orkestri, ooperi, ansamblide juhatamine K.-i õlul lasus, on K. Astrahanis siiski suutnud ka heliloojana õige produktiivne olla. Ühtlasi ei kaotanud K. kontakti kodumaaga. 1906. a. saatis ta »Vanemuise« uue teatrihoone avamise kontserdiks 2 esimest jagu oma orkestrisüidist eesti rahvaviisidel, mis oli tol korral esimene selline töö orkestrile. A. 1909 juhatas K. Tartu muusikapäeval sümfoonia kontserti ja Mendelssohni »Athaliat« ning 1910. a. Tallinna üldlaulupeol sümfoonilisi kontserte. Ilmasõja ajal sõitis ta suvekuudel Tartu »Vanemuise« sümfooniakontserte külalisena dirigeerima, kui ka oma helitööde terveid kontserte juhatama. 1920. a. asus K. kodumaale »Estoonia« sümfooniakontsertide ja ooperi juhatajana. Praegu (1927) on K. kompositsiooni klassi professor Tallinna konservatooriumis. — K.-i helilooming on olnud õige mitmekesine. Peale R. Tobiase (vt.) surma jäi K. silmapaistvamaks helikunstnikuks, kes sümfoonilise ja kammermuusika alal produktiivsemaid saavutisi ilmutanud. Trükis ilmunud on ainult mõned soololaulud, lastekoorid ja 1922. a. 2 vihku segakoore. Kaugelt enamik töid on alles käsikirjas, neist ette kantud tähtsamad: uvertüür »Don Carlos«, orkestrisüit eesti rahvaviisidest, sümfooniline poeem, kantaat »Päikesele«, segakoorile, tenorisoolole ja orkestrile, ja terve rida teisi töid orkestrile, orelile, keelpillidele, samuti vokaalkompositsioone. *L. N.*

KAPP, Joosep, ärkamisaegne tegelane, sünd. 30. IV 1833 Põltsamaal, omandas hariduse Tartu kreiskoolis ja gümnaasiumis ning Valgas J. Zimse seminaris; oli eluaja Suure-Jaanis klk.-kooli õpetaja ja köster, kus surigi 8. II 1894. K. võttis osa ärkamisaja ettevõtteist: oli Eesti Kirjameeste seltsi asutajaid liikmeid, Aleksandri kooli peakomitee liige, teotses ka Viljandi E. Põllumeeste Seltsis. — K.-i sulest on ilmunud raamatud: »Geomeetria kihelkonnakoolidele ja iseõpetuseks« (Tartus, 1878, VI+103 lk.); »Eesti ema. Lühikene teejuht emadele, kuida nad oma lapsi esimeste eluaastate sees kasvatama peavad« (1879, 60 lk.).

Hermann, E. kirj. ajal., lk. 437; Kampmann, Peaj. II II, 107 jj.; Perno Post. 1878, nr. 49; Post. 1894, nr. 32, 34; Sakala 1880, nr. 45. *E. O.*

KAPPEL, Johannes, helikunstnik, esimene kõrgema haridusega eesti muusikamees, sünd. 20. VI 1855 Raplas õpetaja ja vaeslaste majaisa pojana. K. sai oma esimese muusikalise hariduse varakult oma isalt, kes juba K.-i esimesel eluaastal Paidesse asus köster-organistina elama. 1872 asus K. Peterburi õpetaja kohale. 1876 astus ta Peterburi konservatooriumi prof. Homiliuse oreliklassi, mille lõpetas a. 1881 vabakunstniku diplomi ja suure hõbe-aurahaga. Selle järel oli K. Peterburis Hollandi saatkonna kiriku organistiks. Eesti muusikaelust võttis K. elavalt osa komponistina kui ka Peterburi Eesti Seltsi laulukoori juhina. Peale selle juhatas K. üldkoore III, IV, V ja VI laulupeol Tallinnas ja Tartus, samuti Pärnu laulupeol a. 1902. K. suri 1. VI 1907 ukj. Saksamaal Schömbergi sanatooriumis. — K.-i komponeeritud lauludest on trükis ilmunud kogud: »Järvamaa ööpik...« (Tartus, 1881); »Eesti Keisri laul. Õntsa Keisri Aleksandri II. mälestuseks...« (Tartus, 1882); »Kroonimise Laul« (1883); »12 laulu segakoorile« (1886); »10 laulu meestekoorile« (1886); »Laululaan« (1889); »Kooli-laulmise raamat« (Сборникъ пѣсенъ для эстонскихъ народныхъ школъ, 1900) eesti rahvakoolidele. Osa K.-i laule leidub veel üldlaulupeo nootides ja K. A. Hermanni »Laulu ja mängu lehe« aastakäiges. K.-i loomingut iseloomustab peen, otsekoheselt voolav ja läbituntud lüürika, ehki see on täiesti saksa koorilaulu komponistide mõju all. Kuid tehniliselt on K.-i looming juba tunduv samm edasi, võrreldes tema eelkäijatega. Peale selle tarvitas K. esimesena klaveri kaasmängu kooridele (Kroonimise Laul).

Hermann, E. kirj. ajal., lk. 525; J. Siimer, Muusikaajaloo põhijooned (1921), lk. 58; Looming 1924, nr. 3, lk. 204j. *L. N.*

KAPUSTIN, Mihail Nikolajevič, sünd. 11. I 1828 Jekaterinoslavi kub. mõisniku perekonnas, õppis Moskva ülikoolis õigusteadust 1845—49, teotses sealsamas 1850—70 rahvusvahelise õiguse õppetoolil esiti erakorralise, siis korralise professorina, oli 1870—83 Demidovi õigusteadliku lütseumi direktor Jaroslavis, 1883—90 Tartu õppekonna kuraator, 1891—99 samal kohal Peterburi õppekonnas, suri 11. XI 1899. Teadusmehena avaldas K. rea töid avaliku õiguse ajaloost ja teooriast ning artikleid õiguse, politika ja bibliograafia alalt. Eestile on K. tähtsaks saanud Tartu õppekonna kuraatorina. K. nimetati kuraatoriks ajal, mil pärast senaator Manasseini (vt.) revisjoni valitsuse-ringkonnis lõplikult